

Sodobne družbe

Identitete in pripadnosti

Identities and Belonging (stran 504-526)

12. srečanje (18.12.2007)

**Tanja Simončič
Alen Senekovič
(posebna zahvala Pii, Azri, Katji,
Lenki in Maji za prevode)**

Kazalo:

UVOD	2
RESURGENCE OF LOCALISM (Oživitev lokalizma)	3
ODTUJENJE, ZAPOSTAVLJANJE LOKALNIH IDENTITET	4
NATIONALISM AS A REACTION TO A GLOBAL CHANGE	7
THE LIMITS OF A MULTICULTURAL NATIONHOOD: THE USA	8
TRANSNATIONALISM AND MULTI-LEVEL IDENTITIY	9
COSMOPOLITANISM AND THE CITY	9
DAISPORAS	10
MULTI-LEVEL RELIGIOUS IDENTITIES	12
REVIEW	13

UVOD

Glavni temi te knjige sta skupnost (ljudstvo) in razlike v skupnosti. V različnih poglavjih smo govorili o ljudeh, ki so potisnjeni stran od družbe, ki so obravnavani na neenakovreden način, ali pa so socialno izključeni. V tem poglavju pa se bomo posvetili socialni *vklučitvi* – kako so socialne vezi spletene in trajne na različnih stopnjah. Scheff; vzdrževanje socialnih vezi je naš najodločilnejši človeški motiv. Vključuje zmožnost obdržati vezi z nekom, ki je drugačen od nas. Te vezi so pogosto oblikovane v zvezah, vendar so bolj pogosto prosto izražene v »Communities« ali drugih enotah pripadanja.

»Communities« povezujejo globoke, zaupne in sodelujoče vezi med člani. V tem smislu je 'community' blizu Durkheimovi ideji socialne solidarnosti, ki se pojavi kot izvršitev deljenih valut. Uradno definicijo je dal Nisbet; zanj je community obseg vseh oblik razmerij, ki so označene za visoko stopnjo osebne intimnosti, čustvene globine, moralne obveze, socialnega stika in nepretrganosti v času.

Področij socialne solidarnosti je veliko; družina, organizacije, (delo, prostovoljno delo), etničnost, verska usmerjenost, narodnost. Glede na glavni naslov knjige se zanimamo za možnost ustvariti »community« tudi na globalni ravni. Nekateri primeri družb/communities:

Nuklearna družina:

Včasih najintimnejše socialne vezi, kot nuklearna družina v industrijski družbi, se sedaj spreminjajo. V ZDA v periodi od 1970 do 1995 se je število zakonov zmanjšalo za 30%, število nikoli poročenih ljudi se je podvojilo, odstotek ločitev je narasel za 40%, gospodinjstev z neporočenimi pari je naraslo za sedemkrat, polovica vseh otrok je preživelo zadnji del otroštva le z enim od staršev. K tem je pripomoglo tudi bolj tolerantno vedenje do homoseksualcev. Te podatki delno odražajo spremembe v pričakovanjih med spoloma, rekonstrukcije borze dela, ... Ni dvoma, da se je na Zahodu družinsko življenje v velikem številu korenito spremenilo.

Transnacionalne družbe:

Nasprotno pa je prostorska in časovna kompresija spodbujala k močnejši povezanosti (na primer preko turizma, družinskih obiskov in migracij) med ljudmi, ki prej niso bili močni

členi v vezi. Nadaljnje medsebojne povezave in odvisnost so pospeševale k širitvi ekonomskega trga, in mreže transnacionalnih dejavnikov in organizacij (npr. TNC). Zemeljski problemi so zbudili zavest po vsem svetu – (global issues → globalizacija) (združenje feministk)

A vezi, ki jih socialni dejavniki občutijo na različnih stopnjah, niso vzajemno izključene, ampak so reaktivne, nezdržljive, se dopolnjujejo. Faist; transnacionalne družbe so povezane z gostimi in močnimi simboličnimi vezmi ter vzorci mrež in okrožij. Zdi se da so nekatere skupnosti kot so npr. religiozne odkrile način kako bi zajele dva ali več načinov stopenj privlačnosti.

Po kriteriju stopenj privlačnosti predlagamo prosto klasifikacijo »communities« pod tremi naslovi:

- *Lokalizem* – obnašanje družb, ki delujejo na majhnih vzorcih (družina, sorodstvo, etnično in subnacionalno mišljenje)
- *Nacionalizem* – želi ponovno ustvariti in uveljaviti reforme nacionalne države kot nepretrgano lojalnost do države
- *Trans-nacionalizem in večstopenjska identiteta* – povezovanje in združevanje ljudi različnih natalitet oziroma iskanje privlačnosti med lokalnimi, nacionalnimi in globalnimi stopnjami.

RESURGENCE OF LOCALISM (Oživitev lokalizma)

Globalne sile ljudi združujejo, a temu sledi silovit boj, ki ljudi drži narazen. Na koncu hladne vojne je ekonomska globalizacija vseeno narasla, s tem pa smo bili priča veliko lokalnih etničnih in religioznih konfliktov. Premidas je ocenil, da je bilo pribl. 4000 etnično-kulturnih skupin po vsem svetu, ki pa so razdeljene v 185 državah. Z migracijo, trgovino in potovanji so sedaj skoraj vse države več-kulturne do neke stopnje (izjeme: Somalija, Koreja, Botswana, Swaziland). Le 7 let po zrušitvi Berlinskega zida je bilo 100 subnacionalnih konfliktov, od tega jih je bilo 20 proglašanih kot »zelo intenzivnih.«

→ Vedno več je bilo napadalnih ukazov za izključitev narodov, izobraževanje jezika manjšine, verska razhajanja, izključitev teritorialnega bistva. (Primeri → Kosovo:Srbija

(Balkan), Kristjani:Muslimani (Libanon), Židi:Arabci (Srednji Vzhod), Protestanti:Katoličani (S Irska), ...)

Stuart Hall: globalizacija na kulturni ravni je prinesla tudi razdrobitev in množenje identitet, kar zahteva vrnitev k vsakdanjem, domačem. Manjšine bi se morale zaradi pritiska globalizacije podrediti večini.

Je res, da postajamo neodvisni v ekonomskih in kulturnih izrazih, da smo bolj pozorni, ker smo »en svet« proti ekološkim, političnim in varnostnim problemom? To je že proces globalizacije, hiter razkroj v svetu pa vodi v nepričakovan učinek. Ljudje segajo po navadah družb, kjer najdejo znane obraze, glasove, zvoke, vonje, okuse in kraje. Soočeni s hitrim tempom globalizacije, pogosto potrebujejo sestavo po narodnosti *bolj* in ne *manj*. Zmedeni so zaradi učinkov post-modernizacije, relativizma in napačne razlage o svetu, zato si zagotavljajo in konkretizirajo v kaj verjamejo, da je res.

Za mnoge je pripadnost znak lojalnosti, ponosa, domovine, zatočišče, identitete, zaupanja, sprejema in varnosti. Allahar: poudarja človekovo navezanost, pomembnost pripadanja skupini, s katero se identificiraš. Z vključitvijo v kulturno identiteto (oz. kakšno drugo skupino), se ljudje zavedajo, da so del družbe in da je njihovo preživetje odvisno od večjih sil kot do posameznika. Kraj, kjer so bili rojeni, ni ki jih je vzgajal, je predmet naklonjenost; v tem kraju so tudi ostali ljudje, ki si delijo skupno poreklo in imajo podobno usodo.

ODTUJENJE, ZAPOSTAVLJANJE LOKALNIH IDENTITET

(Marginalizing local identities)

Etnične vezi so bolj prožne, kot so nekateri opazovalci predvideli.

Modernizacijski teoretiki:

So napredek iz 18. in 19. st. domnevali kot vedno bolj sekulariziran, urbaniziran, industrializiran in racionaliziran – širi se pojav birokracije, zanemarjali pa so etnične in nacionalne lojalnosti. Tudi moderne nacije, npr. nacionalistična Nemčija, so izkusile masivno vznemirjenje nacionalističnega duha, ki je bil premagan. Vsak narod je lahko ogrožen s strani drugega; tega se moramo zavedati in odpraviti težave.

Marksisti:

Druga dominantna interpretacija socialnih sprememb; marksistična, je bila podcenjujoča do etničnih in nacionalnih lojalnosti; saj so elite s tem uveljavljale svoje interese.

Konkurenčne elite potrebujejo moč ljudskih množic in etničnih pozivov za nastanek revnih in neizobraženih. Marksisti pa so iskali način za ukinitvev narodnosti kot »epiphenomenon« (sekundarni fenomen), v smislu »napačne zavesti«. Za marksiste je bila edina pravilna oblika zavesti razredna zavest, ki je odvisna od objektivnih odnosov do produkcije, distribucije in menjave med delovno silo in kapitalom.

Kako nastane lokalizem?

Sorodstvo, narodnost in religija so najmočnejše sile in ne izginejo z razrednimi interesi, ateizmom, globalizacijo... Marxistična napačna zavest je protislovje teži zgodovinskih dokazov, za katere se je pripravljeno veliko ljudi boriti in umreti – za svojo etnično skupino, narod in religijo, bolj kot za svoj razred. Razredne vojne izhajajo iz stavk, pohodov in shodov (zelo redko so razredne barikade sprožile revolucijo). V nasprotju z interesom, ki je večji pri etniji, religiji in narodnih vojnah, katere pogosto vodijo v masovni propad, etnično čiščenje, nasičeno bombardiranje, genocid, nuklearne napade, terorizem, ...

4 načini, po katerih so sestavni faktorji osnovani v vzorce družbenega obnašanja, ki oblikujejo etničnost:

Zakonske in politične omejitve:

V kolonijah so bile legalne politične omejitve, s katerimi so si okupatorji legalno podredili določene skupine. Npr. apartheid v J. Afriški Republiki – ljudje so se delili na »Bantu« (črni Afričani), »belci«, »obarvani« in »Azijci«. Bili so pravno ločeni drug od drugega. Legalne razlike etnij so vsilile veljavo v gospodarstvu, izobrazbi, stanovanjskemu okolišu in poklicih, kar pa je bilo odločilno za nadaljnje možnosti v zaposlitvi, pri nastanitvi ali zdravstvu. Narodnostne identitete niso bile svobodno izbrane, pač pa vsiljene z zakonom, predpisi in tudi grožnjami.

Zgodovina prisiljenih migracij:

Etnične, rasne in religijske razlike so nastale tudi preko prisiljenih migracij; 10 milijonov Afriških sužnjev je bilo prepeljano čez Atlantik, 1,4 milijona Indijancev je delalo na plantažah sladkorja. Holandski guverner Indonezije je poslal bojne ladje za zavzetje Kitajcev za razvoj svoje kolonije.

Različnost in podobnost:

Ljudje pogosto gledajo drug na drugega različno. V popularni govorici se smatramo za bele, rjave, črne ali rumene temne ali svetle, ... Seveda so to neznanstvene kategorije in popolnoma sprejemamo, da si človeške vrste delimo skupne karakteristike. A vendar pa trdimo, da videz (fenotip) lahko ustvari napetost glede na to, koliko si lahko nekdo predstavlja nekoga v drugi etnji. (?)

Box 21.1; Changing identities: Barry Cox becomes Gok Pak-wing

Ameriški novinar je opisal, kako je Barry Cox, 21, iz Liverpoola, naredil vse, da bi spremenil svojo socialno identiteto. B. Cox je Anglež, delavec, rad ima mesne pite in igra cricket. V srednji šoli pa se je začel zanimati za kitajsko popularno kulturo. Spoznal je tudi lokalne Kitajce in je bil razočaran, ker nekaterih, ki niso govorili angleško, ni mogel razumeti. Zato je študiral »Cantonese«(glavni kitajski dialekt). Delal je kot natak v kitajski restavraciji, sedaj dela v kitajski špeceriji. Ima tudi kitajsko ime, Gok Pak-wink (pomeni dolgo življenje). Njegovo dekle je Kitajka, rojena v GB. Gok Pak-wing si želi postati kitajski pop-zvezdnik. Nekaj nagrad iz lokalnih tekmovanj je že zmagal. Zase pravi: »Raje bi bil Kitajec, če bi lahko. A čeprav nisem, se poskušam vživeti v Kitajca.«

Narodnostna subjektivnost:

izvira iz presoje socialnega obnašanja.

Kakšen je pomen etnije udeležencem in kako nanjo reagirajo? Vidnost oziroma bujno predstavlanje etničnih razlik dovoljuje ljudem da je videno kot osnovno oz. prvotno

Lahko da zunanji opazovalec ne bo delil tega zaznavanja, a udeleženci v etničnih interakcijah in konfliktih so odločeni, da opisujejo realnost. Srbi še vedno verjamejo, da bodo Hrvati bombardirali njihova mesta, zaplenili njihovo lastnino, posiljevali in morili, ...

V ta srečanja vključeni mehanizmi so vsekakor neracionalni, vendar niso nerazložljivi. Strah pred neznanim in heterophobia → strah pred razlikami, sta označena kot psihološka stanja neugodja, notranjega nemira, tesnobe, bojazni in občutka za izgubo nadzora. Ljudje iščejo vezi s svojimi prijatelji in jasno definicijo za sovražnike.

To ustvarjanje prijateljstev (»bonding«) je včasih tako močno, da nekateri ljudje mislijo, da je sveto. Etnična, rasna, religijska skupina, včasih kar cel narod postane objekt čaščenja – za katerega so nekateri pripravljeni tudi umreti.

Box 21.2; Islamophobia and how to recognize it

Strah pred neznanimi skupinami vodi v jezo in neodobravanje. Ena izmed najbolj nalezljivih sovražnih kampanj je usmerjena proti ljudem islamskega porekla – »Islamofobija« - pomeni strahin groza pred muslimani.

Za promocijo dobrega razmerja med kulturnimi razlikami, je Runnymede Trust osnoval posebno komisijo, kjer preučujejo nastanek islamofobije.

Sklepajo, da nespameten strah pred Islamom ima 7 glavnih »govoric«:

- 1.) muslimanska kultura je videna kot enotna in nespremenljiva
- 2.) muslimanska kultura je smatrana kot popolnoma različna od ostalih kultur
- 3.) Islam je viden kot nepopustljiva grožnja
- 4.) Usoda islama je uporabljena, kot domnevajo, predvsem za politične in vojaške prednosti
- 5.) Muslimanske kritike zahodne kulture so zavrnjene brez pomislekov
- 6.) Omejitve rasističnih priseljencev so povezane z Islamom
- 7.) Za islamofobijo se domneva da je naravna in neproblematična

NATIONALISM AS A REACTION TO A GLOBAL CHANGE

(nacionalizem kot reakcija na globalne spremembe) by Pia D.

Kljub globalizaciji (poenotenje sveta) je nacionalizem še vedno ključnega pomena. Število zabeleženih držav se iz leta v leto večja (leta 1945 51 držav, leta 2005 191 držav). V petem poglavju smo zasledili, da se manjša avtonomija držav, saj želijo ostati v igri globalizacije (na polju akterjev), vendar si hkrati želijo obdržati svojo edinstvenost. Eno izmed ključnih vlog na potrebo po nacionalni povezanosti in obrambi pa je vplival terorizem.

Večina držav je po naravi raznolikih (mnogokulturalnih, več narečij, več različnih lastnosti..). Zato obstaja veliko mehanizmov, ki to raznolikost zmanjšujejo, oz. zatirajo. Jeziki se poenostavljajo (želja, potreba po skupnem, enem jeziku, ki je tako močnejši v boju v prevladi svetovnega jezika), lastnosti naroda se poenostavljajo, tipizirajo.

- koncept homogenizacije (zelo jasno je določeno kaj je lastnost naroda in kaj ne)
- ta koncept popači realnost (elite imajo moč, da določajo kaj bo sprejeto kot narodno in kaj ne)

- Nacionalnost je predstavljena kot osnovna, temeljna lastnost človeka
- Država, narod je pogosto predstavljena kot stvar- simbol: nekaj, kar se ljubi, za kar je celo vredno umreti

THE LIMITS OF A MULTICULTURAL NATIONHOOD: THE USA (Meje multikulturalnosti naroda: ZDA)

Že od nekdaj je želja politikov narediti narod (tako kompleksen kot je), povezati skupino, jo oblikovati. Najbolj znan poskus je ravno primer ZDA, ki združuje ljudi z zelo raznolikim kulturnim ozadjem. Navdih za oblikovanje so dobili pri latinskem sloganu: »Iz množice eno.« (from many one).

(zanimiva izjava v 19.stol. Theodore Roosevelt: »Tu ne more bit 50% Američanov, prostora je samo za 100%«). S tem misli, da morajo vsi sprejeti državo ZDA kot svojo državo.

Amerikanizem je postala celo ideologija, kot nekaj, kar se je razvilo iz dna na sam vrh pomembnosti. Vsepovsod se je govorilo o novem pojavu; Zangwill je (leta 1908) uporabil prisposodo iz kuhinje; mešanja, zlivanja kultur v loncu (The Melting pot). Glazer in Moynihan (1963): opisala sta Ameriko kot talilni lonček, v katerem Bog meša kulture v en narod. Verjetno najbolj znana diskusija na to temo je Milton Gordonova asimilacija v ameriškem življenju (Assimilation in American Life; 1964). Kljub temu, da je bila izdana skoraj generacijo nazaj, je še vedno širom brana. Pravi, da so se ljudje zavedno odločili asimilirati-tudi identifikacijsko.

Rumbalt pravi, da se Gordon verjetno ni zavedal na kaj bo njegovo razmišljanje vplivalo. Vse več ljudi se je trudilo čim bolj vključiti, asimilirati. V obdobju 1870-1914 je več kot 35 milijonov imigrantov iz Evrope, ki so bili srečni, da so ušli industrializaciji, bili pripravljene zapriseči lojalnost novi državi. Kmalu pa so se pojavili dvomi ali je šlo vse predaleč (Glazer, Moynihan); pojavila se je diskriminacija, konflikti zaradi borbe za državne »dobrote«... in vprašanje čemu bi se naj migranti sploh približali, asimilirali? Anglo formi: jeziku, izobraževalnemu sistemu, političnim institucijam, veri, javnim pričakovanjem... pojavlja se celo strah, da bo projekt razpadel (Schlesinger1992). Strah (nesigurna identiteta) se je še povečal 9.11. – teroristični napad.

Hunting, prof. na Harwardu je napisal pomembno delo; »Kdo smo?«. Vztrajal je, da so večji meri lastnosti Američanov jezik angleščina, Protestantska vera, ... , ki so bila vsiljena narodu. Trdi, da je boljše raznolikost (diversity) kot enotnost (unity). S tem je torej promoviral ravno

nasproten razvoj (ki je sedaj potekal že desetletja) - razvoj k raznolikosti. Tako se je trenutno tudi ustalilo. Hispanci lahko govorijo špansko v Cerkvi, (pač povsod, kjer so zelo blizu svoji domovini)...

TRANSNATIONALISM AND MULTI-LEVEL IDENTITY

(Transnacionalizem in večplastne identitete) by Azra M.

Lahko bi rekli, da najbolj inovativne forme reakcij izvirajo iz translokalnih in transnacionalnih ravni. Tu nas predvsem zanimajo oživljanje in razvoj kompleksnih oblik kozmopolitanizma, diasporske identitete in večplastne religijske identitete.

COSMOPOLITANISM AND THE CITY (Kozmopolitanizem in mesto)

Razumevanje vloge mesta, kako ga dojemajo mnogi deli sveta, bi lahko razbrali iz starogrške besede, in sicer *kosmos* (world) in *polis* (city).

Mesta so predhodniki sistema nacionalne države in so tudi skozi modernost ostala bolj odraz različnosti kot pa etnične poenotenosti. Mogoče bo v globalni dobi koncept mestnih držav oživljen (kot Singapur in Hongkong prevzemata vlogo, kot so jo včasih imele Benetke), vendar četudi mestne države ne bodo sprejete globalno, se bodo znotraj »globalnih mest« znotraj obstoječe nacionalne države ohranili različni elementi gibanja (promet, turizem), poslovne povezave in trg delovne sile pa bodo postali bolj organizirani na globalni ravni.

Socialna struktura teh globalnih mest je že bila spremenjena, da bi svojo novo pozicijo prilagodila internacionalni delitvi dela. V teh mestih bodo identitete bolj fluidne, bolj situacijske, bolj nejasne in bolj odprte; ljudje se bodo lahko gibalni skozi različne cone in ravni pripadanja.

Kozmopolitanizem je očitno grožnja tistim, ki branijo trditev, da je edina možna pot odziva na globalizacijo lojalnost svoji etnični skupini, naciji ali religiji.

Nacisti so sovražili Žide in jih poskušali iztrebiti ravno na podlagi njihove večplastne identitete. Tako je kritika kozmopolitanizma več kot očitna.

Vendar obstajajo tudi bolj mile oblike kritik kozmopolitanizma, in sicer ameriški zgodovinar Lasch je trdil, da so elite oz. privilegirani razredi v uporabi proti nacionalni državi, saj se niso mogle identificirati z njo. Zaradi razvoja globalne ekonomije je denar izgubil povezavo z

nacionalnostjo, zato privilegirani razredi iz Los Angelesa čutijo več povezanosti s sebi podobnimi iz Japonske, Singapurja ali Koreje, kakor pa s svojimi sodržavljani. Tako se je razvil koncept globalni državljanov, ki nimajo nobenih običajnih oblic kot nacionalni državljan.

Laschova skrb je legitimna, še posebej v kontekstu ZDA, saj je navdušen nad vrlinami »malomeščanske demokracije« in tradicije *noblesse oblige* (kar pomeni, da imajo bogati, močni in premožni civilno dolžnost za skrb za tiste, ki imajo manj privilegijev). Tako je razvidno, da tudi v drugih državah poleg ZDA, premožni posamezniki čutijo zgolj malo oblic do nacionalne države, kar je očitno alienacija, ki ima nevarne socialne posledice.

Kot Lasch vidi nevarnosti kozmopolitanizma, vidi Beck v njem prednosti. Kozmopolitansko gibanje je prešlo nacionalne tradicije, vrednote in solidarnosti v zameno za človeške vrednote in tradicije v vsaki kulturi in religiji. Tako gibanje lahko naslovi planetarne probleme skozi nove koncepte, strukture in organizacije, ki lahko vzpodbudijo transnacionalizem. Lahko se pojavijo nove oblike postnacionalnega razumevanja, odgovornosti, države, pravice, umetnosti, znanosti in javnega razumevanja, kar lahko vodi v razvite oblike demokracije, tolerantnosti, svobode in vzajemnosti.

DAISPORAS (Diaspore) by Katja H.

Prej smo definirali diaspore kot razpršitev ljudi v druge države. Diaspore se ustanovljajo, če še vedno kažejo skupno skrb z njihovo domovino in delijo skupne cilje s svojim narodom, kjerkoli že so. Beseda »diaspora« je povezana z Židovskimi (pozneje tudi z Ameriškimi in Afriškimi) ljudmi, živeč zunaj njihove rojstne dežele. Te asociacije so posebej prebudile idejo o »žrtvah« - skupinah, ki so bile v zgodovini na silo razpršene. Dandanes je koncept uporabljen bolj obsežno da vključi tudi skupine prostovoljnih migrantov.

Diasporične posledice so obujene, ko ima skupnost še vedno povezavo z mestom svojega izvora in ne čuti potrebe po »identifikacijski asimilaciji« z državo v kateri se trenutno nahaja. Za večino je ohranjanje diasporičnih povezav pozitivna odločitev, toda v nekaterih primerih je dobrodošlica na tuji destinaciji, tako sovražna ali mlačna, da čutijo potrebo po ponovni povezavi s transnacionalizmom. To je lažje v primerih, ko sta »doma« in »stran« povezana s hitrim transportom, elektronskimi komunikacijami in kulturo - del pojava globalizacije in transnacionalizma. Danes je mogoče imeti več lokalnosti in več identitet.

Medtem ko gladkejša, globlja in cenejša povezljivost zagotavlja pospešeno vlogo, se razcvet diaspor opira tudi na prenovljeno iskanje »korenin«, kar Hall imenuje »reach for groundings«. Vendarle ta nagnjenost ne namiguje na ozek lokalizem, umik od globalne resničnosti ali nezmožnost odgovora na izzive nenehno razširjajočega trga in nove moralne ter kulturne zahteve nastajajoče iz globalizacije. Za zadovoljitev obeh potreb, pomembno identiteto in prilagodljiv odgovor na rastoče priložnosti, je dvojno-dejstven tip socialne organizacije zelo ugoden. Prav taka organizacija obstaja v obliki diaspore. To pa ni samo sodobna funkcija diaspor, temveč so vedno igrale vlogo mostu med posameznim in splošnim. To jim je dovoljevalo biti sogovornik v trgovini in upravi.

Mnogo članov diasporičnih skupnosti je dvo- ali večjezičnih. Ne morejo prepoznati »kaj manjka« v družbah, ki jih obiščejo ali v katerih se nastanijo. Večkrat so bolj zmožni zaznati kaj njihova lastna skupina deli z drugimi skupinami in kdaj njene kulturne norme in družbene navade ogrožajo večinske skupine. Biti »streetwise« lahko zelo vpliva na preživetje skupine same.

Znanje in zavednost sta se povečala do točke svetovljanstva ali človečnosti, toda istočasno tradicionalne kulturne vrednote, ki vzdržujejo solidarnost ter so vedno podpirale iskanje izobrazbe in pojasnitev, niso bile ogrožene.

Svetovljanstvo v kombinaciji z moralo kolektivismu je prav tako pomembna sestavina uspešnih poslovnih tveganj. Verjetno so najbolj optimistične analize v Kotkinovi primerjalni raziskavi zakaj se nekateri ljudje zdijo bolj uspešni podjetniki kot drugi. V tem delu prikaže študije petih »globalnih plemen« - Židov, Britancev, Japoncev, Kitajcev in Indijcev. Za Kotkina so travme izgnanstva, naporni odnosi s kulturo gostiteljev in drugi negativni vidiki diasporične tradicije mrtvi. Namesto tega so močne diaspore ključ za uspeh globalne ekonomije. Kotkin pravi (1992: 255, 258):

Raje kot ostanek regresivne preteklosti, uspeh globalnih plemen – od Židov in Britancev skozi stoletja do Japoncev, Kitajcev in Indijcev danes – kaže na odločilno pomembnost vrednot, poudarja pridobivanje znanja in svetovljanskih vidikov v svetovni ekonomiji. V vse bolj transnacionalno in konkurenčno svetovno ekonomijo, ki je v veliki meri odvisna od toka in pridobivanja znanja, imajo družbe, ki gojijo prisotnost le-tega, največ možnosti za uspeh. Reklamni oportunitizem je močnejši od omejenega preteklega gospodarskega nacionalizma.

Diaspore dosegajo uspehe z zmožnostjo uporabe svojega transnacionalizma za premikanje mej lokalnega.

MULTI-LEVEL RELIGIOUS IDENTITIES (Večstopenjske verske identitete) by Alenka S.

Videli smo že, kako diaspore nihajo med lokalnim in transnacionalnim polom. Očitno tudi mnogo ver izkuša podobno preobrazbo. Tu govorimo predvsem v smislu prehajanja pripadnikov različnih ver med lokalnim, nacionalnim in transnacionalnim. Van de Veer opaza, da je večina sekularistov (kot npr. John Stuart Mill) videla versko pripadnost kot obsodbo vernikov k malomeščanstvu absolutizmu in pomanjkanju strpnosti. Z drugimi besedami, veroizpoved je oblika zaostalega, vase zagledanega lokalizma, ki ne dopušča možnosti delati nekaj po svoje. Vsak pozna vsaj en primer take slepe vere. V malih vaseh revnih držav je vaški duhovnik pomembna oseba – nekdo, ki bi lahko imel »monopol« nad pismenostjo, izpelje svoj družbeni položaj iz znanja posvečenih besedil in ohranja gručo ljudi v nevednosti.

Tovrstna zaostalost je bila vedno parodija religije. Mnogo religij se je začelo z univerzalnimi pridihmi. Namen njihovega začetka je bil osvoboditi človeštvo. Četudi te ideje niso bile plod takratnih osnovalcev, ampak jih je razvila teologija. Tako so pripadniki apostolske vere (1. in 2. st. pr. n. št.) razvili idejo o univerzalno vidni Cerkvi, protestanti so kasneje razširili idejo o univerzalno nevidni Cerkvi, muslimani pa o »ummi«, svetovni verski skupnosti.

Če pogledamo nazaj, v čas Henryja VIII., ugotovimo, da je bila njegova vladavina nesmisel. Želel se je 6× poročiti, vendar se je papež uprl razveljavljanju njegovih zakonov (papež je bil v religioznem smislu nad vladarjem). Zato je Henry ustanovil lastno vero, ubil nekaj menihov, zavzel nekaj samostanov in se proglasil za voditelja nove angleške vere (njegovim naslednikom ta položaj še vedno pripada). Odločilna točka tega dogodka je bila, da je od takrat Cerkev podrejena in obenem združena s politično oblastjo v večini Evrope (kar se kaže v spremembi imen; Irska, Škotska, Nizozemska...). Nemčija je bila v 16. stol. razdrobljena, vendar se je 1555 izoblikovala ideja »čigar regija, njegova vera«. To pomeni, da je vladarjeva vera bila tudi vera njegovih podanikov.

Trije primeri podrejenosti cerkve:

- zatrjevanje papeške moči (še posebej v času Janeza Pavla II.)
- oživitev globalnih ambicij določenih islamskih skupin
- širjenje evangeličanskega/binkoštnega krščanstva (Latinska Amerika, Azija).

To uveljavljanje verske moči lahko deluje na kompleksen, včasih celo protisloven način. Vendar ne smemo posploševati, saj je na katolicizem na S. Irskem primer, ko so se morali večinski protestanti odpovedati svojim privilegijem, vendar jim je to uspelo na nasilen način. Poljski katoliki so se borili proti nevernim komunistom; vse te »boje« je »vodil« papež, ljudstvo je spregledalo šele, ko je, kljub AIDSu in pandemičnim posilstvom po celem svetu, papež zatrdil, da je umetna kontracepcija in splav greh.

Vishna Hindu Parishad (VHP): ustanovljen 1964; Van der Veer razlaga, da je to hindujsko gibanje, ki oživlja stare običaje in poskuša vse hindujce nagovoriti k protiislamski politiki. VHP je bil v svojem poslanstvu uspešen:

- hindujci so vkorakali v Ayodhya in uničili Babri Masjid (mošeja, ki je bila menda postavljena na hindujski strani)
- promovirali so politično stranko Bharatiya Janata Party do te mere, da je postala največja stranka indijskega parlamenta, kar je pomenilo, da so osnovali vlado;
- gojili so protizahodne in protiglobalizacijske značilnosti ljudi, trdili, da sta Zahod in globalizacija škodljiva hindujcem. – to ni bilo znano podpornikom VHPja v indijski diaspori v ZDA, saj so bili slednji bolj liberalističnega mišljenja.

Čeprav fundamentalizem (dobesedna vera v Sveto pismo kot osnova vere) izven Indije ni tako na široko diskutiran, je upravičen strah, da bi lahko bila največja svetovna demokracija, katere voditelji so ustvarili občudovanja vredno posvetno državo večih ver, bila uničena od znotraj.

REVIEW (Povzetek) by Maja

Pri ocenjevanju različnih stopenj skupnosti in pripadnost (krajevna, nacionalna, transnacionalna), da je upanje po hladni vojni in drugih prizadevanjih za boljši svet, prišlo do žalostnega razbitja. Perlmutter (1991) uslužno naslika svet kot vertikalno organiziran glede na narod in regijo, vendar tudi horizontalno po prekrivajočem, prepustnem, večkratnem sistemu interakcije (interesna združenja si med seboj izmenjujejo mnenja, prepričanja, okuse, religijo in etnično pripadnost). Nacionalne skupnosti lahko obdržijo svojo identiteto. V nekaterih območjih se hitro prilagajajo različnosti. Zunaj teh območij hočejo omejevat to raznolikost. Tukaj je tudi veliko političnih združenj, ki si prizadevajo ustvariti nove nacionalne skupine, ki bi imele le eno etnično in nacionalno pripadnost. Nacionalisti nasprotujejo ustvarjanju nove le ene etnične in nacionalne pripadnosti in imajo glede tega velike pomisleke. Obstaja veliko

znanja o teh raznolikostih kultur. To znanje velikokrat pripelje do tega, da lažje sprejemamo raznolikost in jo tudi razumemo.